

## 1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

### 1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

නොවිටියාගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම්/ ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උප වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට නොවිටියාගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

### 1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිත යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

### 1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

### 1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ

අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රාවකයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මග හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

## 1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.

(ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව, ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

## 1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

### 1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | සභාවේ අදහස් දැක්වීම                                                                                                                     | නිර්දේශය                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| (අ) ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් එකතු වටිනාකම රු.22,350,000 ක් වූ ඉඩම් කැබලි 07 ක් දේපළ, පිරියත හා උපකරණ යටතේ ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.                                                                                                                                                                                                                             | මහවැලි අධිකාරිය සමඟ පවතින ගැටළුව නිරාකරණය කොට ගෙන මෙම දේපළ ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරන බව.                                               | නිවැරදි වටිනාකම ගිණුම්ගත කළ යුතුය. |
| (ආ) එකතු වටිනාකම රු.1,500,000 ක් වූ ගොඩනැගිලි 02 ක් දේපළ, පිරියත හා උපකරණ යටතේ ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.                                                                                                                                                                                                                                                     | මෙම ගොඩනැගිලි 02 ක දේපළ, පිරියත හා උපකරණවල හඳුනාගෙන නොමැති බව.                                                                          | -එම-                               |
| (ඇ) පාරවල්, පාලම් හා බෝක්කු ක්ෂය වෙන්කිරීම් ගිණුමෙහි 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය රු.8,942,075 ක් වුවත් දේපළ, පිරියත හා උපකරණ සටහන් අංක 16 හි පාරවල්, පාලම් හා බෝක්කු සඳහා එදිනට ක්ෂය වෙන්කිරීම්වල වටිනාකම රු.6,449,924 ක් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් රු.2,492,151 ක වාර්ෂික ක්ෂය වටිනාකම අඩුවෙන් එම ප්‍රමාණයෙන් ශුද්ධ පොත් අගය වැඩියෙන් ද සටහන් කර තිබුණි. | ක්ෂය වෙන් කිරීම් ශේෂයෙහි අංක ගණිතමය දෝෂයක් සිදු වී ඇති බව.                                                                              | -එම-                               |
| (ඈ) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළියෙල කර තිබුණු මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ජනිත වූ මුදල් ප්‍රවාහය ගණනය කිරීමේදී රු.297,610 ක් වූ වත්කම් විකිණීමේ ලාභය අතිරික්තය සඳහා ගැලපීම් කර නොතිබුණි.                                                                                                                                          | මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරම් වලින් ලත් මුදල් ප්‍රවාහය ගැලපීමේ දී අතිරික්තය හා උභ්‍යන්තරය පදනම් කර ගන්නා බැවින් ඒ තුළ මෙම වටිනාකම ගැලපී ඇති බව. | නිවැරදි වටිනාකම ගිණුම්ගත කළ යුතුය. |
| (ඉ) දේපළ පිරියත හා උපකරණ සටහනෙහි දැක්වෙන පාරවල්, පාලම් හා බෝක්කුවල 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය රු.2,492,151 ක් වැඩියෙන් සටහන් කර තිබුණි.                                                                                                                                                                                                       | පාරවල්, පාලම් හා බෝක්කු වල ශුද්ධ පොත් අගය නිරූපණයේ දී පමනක් මෙම දෝෂය සිදු වී ඇති බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ බලපෑමක් සිදු වී නොමැති බව.  | -එම-                               |

## 1.6.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                                                                                                               | සභාවේ අදහස් දැක්වීම                                                                                 | නිර්දේශය                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව අනුව සහ ඉඩම් උපලේඛනය අනුව ඉඩම් කැබලි 02 කට අදාළව එකතු වටිනාකම රු.19,057,730 ක වෙනසක් සහ ගොඩනැගිලි උපලේඛනය අනුව ගොඩනැගිලි 03 කට අදාළව එකතු වටිනාකම රු.7,940,381 ක වෙනසක් පැවතුණි. | භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව නැවත පිළියෙල කිරීමේ දී නිවැරදි වටිනාකම් එම වාර්තාවට යොදාගැනීමට කටයුතු කරන බව. | අනුරූපී වාර්තා උපලේඛන සමඟ සසඳා නිවැරදි කළ යුතුය. |

## 1.7 අනුකූල නොවීම

### 1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

| නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව                                            | අනුකූල නොවීම                                                                                                                              | සභාවේ අදහස් දැක්වීම | නිර්දේශය                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------------------------------------------|
| (අ) 1988 ප්‍රාදේශීය සභා (මූල්‍ය පරිපාලන) රීති 5 (6)                         | නියමිත කාල සීමාව තුළදී ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත අයවිය යුතු රු.75,794,517 ක් වූ සියළු ආදායම් හා වෙනත් ගාස්තු එකතු කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. | පිළිගන්නා බව.       | ප්‍රාදේශීය සභා මූල්‍ය පරිපාලන රීතිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය. |
| (ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය 571 | වසර 02 ඉක්මවූ තැන්පතු වර්ග 02 කට අදාළ රු. 405,649 ක් වටිනා තැන්පතු 16 ක් නියාදනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.                               | පිළිගන්නා බව.       | මුදල් රෙගුලාසිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.                     |

## 2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

### 2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ වියදම ඉක්මවූ අයහාරය රු.5,851,774 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ වියදම ඉක්මවූ අයහාරය රු.3,624,575 ක් විය.

## 2.2 ආදායම් පරිපාලනය

### 2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

|       |                | 2024                |               |               |                             | 2023                |               |               |                             |
|-------|----------------|---------------------|---------------|---------------|-----------------------------|---------------------|---------------|---------------|-----------------------------|
|       | ආදායම් ප්‍රභවය | ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම | බිල් කළ ආදායම | රැස් කළ ආදායම | දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය | ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම | බිල් කළ ආදායම | රැස් කළ ආදායම | දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය |
|       |                | රු.                 | රු.           | රු.           | රු.                         | රු.                 | රු.           | රු.           | රු.                         |
| (i)   | වරිපනම් හා බදු | 1,705,463           | 1,705,463     | 2,609,417     | 2,777,125                   | 3,755,463           | 3,904,611     | 5,549,350     | 3,750,810                   |
| (ii)  | කුලී           | 8,680,168           | 9,560,774     | 2,637,183     | 24,083,042                  | 10,900,200          | 13,526,580    | 12,018,953    | 17,519,451                  |
| (iii) | බලපත්‍ර ගාස්තු | 357,740             | 573,621       | 573,621       | 147,740                     | 1,708,240           | 1,150,370     | 1,150,370     | 147,740                     |
| (iv)  | වෙනත් ආදායම්   | 17,503,948          | 12,287,541    | 11,393,818    | 7,826,432                   | 24,823,443          | 28,816,158    | 13,266,556    | 28,045,447                  |
|       |                | 28,247,319          | 24,127,399    | 17,214,039    | 34,834,339                  | 41,187,346          | 47,397,719    | 31,985,229    | 49,463,448                  |

### 2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                                                                                                                                                | සභාවේ අදහස් දැක්වීම                                                                                             | නිර්දේශය                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| (අ) වරිපනම්                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                 |                                                                    |
| (i) 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 134 වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි දියුණු ප්‍රදේශ නිශ්චිතව කලින් කලට හඳුනාගෙන දියුණු ගම් ප්‍රදේශ ලෙස ප්‍රකාශයට පත්නොකර 2005 වර්ෂයේදී සිදු කරන ලද දේපල තක්සේරුව අනුව වරිපනම් අය කරමින් පැවතුණි. | 2024 වර්ෂයේ දී නිසියාකරව නැවත දියුණු ගම් ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර වරිපනම් තක්සේරුවක් සිදු කරන ලද බව.     | නව වරිපනම් තක්සේරුවක් සිදු කර වරිපනම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය. |
| (ii) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.3,750,810 ක වරිපනම් හිඟයක් නිරූපනය වූ අතර මෙම හිඟය තුළ වූ ඇතැම් ශේෂයන් වසර 03 සිට වසර 20 ත් අතර කාලයක සිට පැවත එන අතර එම හිඟ ශේෂයන් අයකර ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ බලතල ප්‍රකාරව පියවර ගෙන නොතිබුණි.                       | ජංගම හිඟ වරිපනම් අයකිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් ද මෙම හිඟ වරිපනම් වටිනාකම අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව. | හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.                            |
| (ආ) කුලී                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                 |                                                                    |
| සභාව සතු වත්කම් බදු දීම සහ කුලියට ලබාදීම වෙනුවෙන් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අය විය යුතු වූ රු.10,088,574 ක හිඟ කුලී අයකර ගෙන නොතිබුණි.                                                                                                                            | හිඟ ආදායම් එකතු කිරීමට නීතිමය කටයුතු ආරම්භ කර ඇති බව.                                                           | හිඟ කුලී අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.                              |

(ඇ) බලපත්‍ර ගාස්තු

වෙළඳ බලපත්‍ර වෙනුවෙන් අයවිය යුතු රු.147,740 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට අයකර ගෙන නොතිබුණි.

ඉදිරියේ දී ප්‍රමාණවත් පරිදි මූලාශ්‍ර ලේඛන සොයා මෙම ශේෂය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.

හිඟ බලපත්‍ර ගාස්තු අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඈ) වෙනත් ආදායම්

(i) සභාවට අයත් නොවිවියාගම, කුකුල්කටුව, හොරුවිල, ඉහළවැටියාව සහ කටුපත්වැව ජල ව්‍යාපෘතිවලින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු හිඟ ජල ගාස්තු රු.7,826,432 ක් අයකරගෙන නොතිබුණි.

හිඟ ජල ආදායම් රැස්කිරීමේ කටයුතු සිදුකරගෙන යනු ලබන බව.

හිඟ ජල ගාස්තු අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ii) පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් සහ අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් 2024 දෙසැම්බර් 31 ලැබිය යුතුව තිබූ උසාවි දඩ රු.23,104,723 ක් හා මුද්දර ගාස්තු රු.5,717,700 ක් අයකරගෙන නොතිබුණි.

ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් මුද්දර ගාස්තු හා උසාවි දඩ මුදල් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර ගෙන යනු ලබන බව.

හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 පනතින් පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංගාවන් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණක් පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 126 වගන්තිය යටතේ ප්‍රධාන කාරණා 30 ක් ඉටු කිරීම සඳහා අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවිය හැකිව තිබූ නමුත් 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිටත් එම කාරණා වෙනුවෙන් අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා නොතිබුණි.

ප්‍රාදේශීය සභා පිහිටුවීමෙන් හා පළාත් සභා පිහිටුවීමෙන් පසු ඉතිරි අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා ගැනීමට කටයුතු කරන බව.

අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

වර්ෂ 2021 සිට 2023 අතර කාලයක සිට පැවත එන වැඩ අවසන් කර තිබූ කර්මාන්ත 25 කට අදාළ එකතු වටිනාකම රු.948,374 ක රැඳවුම් මුදල් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

ව්‍යාපෘති සිදුකරන ලද කොන්ත්‍රාත් සමිතිවලට අතරැඳවුම් මුදල් නිදහස් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කර ගන්නා ලෙස දැනුවත් කර ඇති බව.

කර්මාන්තවල අඩුපාඩු පරීක්ෂා කර රැඳවුම් මුදල් නිදහස් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු ය.

### 3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ උෞත උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                    | සභාවේ අදහස් දැක්වීම                                                                                                                                                              | නිර්දේශය                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| සභාව විසින් ඉදිකර තිබුණු එකතු වටිනාකම රු.මිලියන 10 ක් වූ දිවා සුරකුම් මධ්‍යස්ථානයක්, සති පොළක් සහ නිල නිවාසයක් නිෂ්කාර්යව පැවතුණි. | දිවා සුරකුම් මධ්‍යස්ථානය ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදු කර, සතිපොළ මෙම වර්ෂය සඳහා බදු දීමට කටයුතු කර ඇති බව හා නිල නිවාසය ආදායම් උත්පාදන කාර්යයකට යොදා ගැනීමට අපේක්ෂිතයි. | නිෂ්කාර්යව පවතින වත්කම් උපයෝජනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය. |

### 3.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                                                                | සභාවේ අදහස් දැක්වීම                                                                                                                                                      | නිර්දේශය                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| (අ) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සභාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ තනතුරු 04 කට අදාළව නිලධාරීන් 10 කගේ අතිරික්තයක් ද තනතුරු 03 කට අදාළව නිලධාරීන් 04 කගේ උනන්දුවක් ද පැවතුණි.             | 2024 වර්ෂයේ අනියම් සේවක ස්ථිර කිරීම මත ප්‍රාථමික සේවා ගණයේ සේවක අතිරික්තයක් ඇති වූ බවත් උෞත තනතුරු සඳහාද මෙම සේවකයන් ආදේශ කර ගනිමින් සභාවේ කටයුතු සිදුකර ගෙන යනු ලබන බව. | අනුමත කාර්ය මණ්ඩල සංයුතිය තුළ බඳවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය. |
| (ආ) 2004 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ සේවය සඳහා පැමිණි නිලධාරීන් 46 දෙනෙකු වර්ෂ 07 සිට වර්ෂ 20 දක්වා කාලයක් ස්ථාන මාරුවීම සිදුකර නොතිබුණි. | ඉදිරියේ දී ස්ථාන මාරු ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරන බව.                                                                                                     | ස්ථාන මාරු ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය..             |

### 3.5 වාහන පද්ධතිය කළමනාකරණය

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                                                   | සභාවේ අදහස් දැක්වීම                                                                | නිර්දේශය                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| 2016 දෙසැම්බර් 29 දිනැති අංක 30/2016 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛයේ 3.1 ඡේදය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාව සතු වාහන 14 ක් සම්බන්ධයෙන් ඉන්ධන පරීක්ෂාවක් සිදුකර නොතිබුණි. | සභාව සතු සියළුම වාහන සඳහා ඉන්ධන පරීක්ෂාව කඩිනමින් සිදුකිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කරන බව. | රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය අනුව කටයුතු කළ යුතුය. |

#### 4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

##### 4.1 පාරිසරික ගැටලු

###### විගණන නිරීක්ෂණය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය පවත්වාගෙන යාම සඳහා නිකුත් කර තිබුණු පාරිසරික හා ආරක්ෂණ බලපත්‍රයේ 2.2 හි කොන්දේසි අනුව අපද්‍රව්‍ය අදාළ භූමියේ විවෘතව ගොඩගසා නොතිබිය යුතු බව සඳහන් කර තිබුණද කසළ අංගනයට දිනපතා එකතු වන කසළ තොග පරිසරයට නිරාවරණය කර තිබුණි.

###### සභාවේ අදහස් දැක්වීම

මේ වන විට ඒ සඳහා කටයුතු කරමින් පවතින බව.

###### නිර්දේශය

කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය පවත්වාගෙන යාමේදී පාරිසරික හා ආරක්ෂණ බලපත්‍රය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.